

ABONAMENTUL

Pe an an . . . 24 Co.
Pe o jum. de an 12
Pe trei luni . . . 6

Pentru România şi
străinătate:

Pe an an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20

TELEFON Nr. 224

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

REDAȚIA
ŞI ADMINISTRAȚIA
Str. Prîndului Nr. 15

DISPETAȚIA
se primește la administra-
ția. Prețul după tariful
și învoială.

Manuscrisele nu se în-
apoyat.

Cultura animalelor.

Sub presiunea evenimentelor prin cari trecem, toate sau aproape toate chestiunile, asupra cărora se discută în adunări și în presă, se aduc în legătură cu războiul, pentru că de fapt întreg mersul lucrurilor de astăzi este o înlanțuire de cauze și efecte, cari influențează războiul sau sunt influențate de el. Astfel și titlul acestui articol era să fie „cultura animalelor cu considerațiile la război”, pentru că, de fapt, și această chestiune este acum în strânsă legătură cu evenimentele excepționale din timpul de față.

Animalele sunt, precum se știe, unul din bunurile cele mai mari ale omului. Le putem pune într'un rând cu cerealele și, în genere, cu toate plantele, cari ne sunt de neapărată trebuință.

Care este omul, fie el de orice condițiune, care să se poată dispensa de animale? Căci, dacă el și nu le ține și nu se ocupă direct cu ele, se înfruptă totuși zi de zi din bunătațile, ce aceste ni le oferă.

Pânea și mămăliga, cari le consumăm zilnic bogat și sărac, se obțin prin participarea la muncă intensivă a animalelor. Cu ele se ară pământul, cu ele se transportă cerealele și celelalte plante. Ele dau gunoara cel mai bun pentru îngrijirea pământului. Animalele ne dau laptele și carnea, cum și grăsimile, cu număratoarele lor derivate, întrebuințate zilnic în toate casele. Ele ne dau peile și lâna, din cari se găsesc hainele și alte obiecte pentru trebuințele noastre fără număr.

Precum în lipsa cerealelor am fi amenințați cu perire, nu mai puțin ne-ar fi imposibilă existența și fără animale.

Iată pentru ce îngrijirile cele mai mari, chiar dela începutul războiului, au cuprins pe oameni, în primul rând, și cu privire la chestia „pânei de toate zilele” și a animalelor.

Deodată cu mobilizarea ostașilor s'a început și rechiziționarea bucatelor și animalelor pentru scopuri de război. Și cu aceste deodată întregă chestiunea a început să se complice și desechilibreze. Căi s'au adunat cu nemiluita pentru echiparea armatei și pentru transporturile necesare miliției.

Boii mai ales, dintre bovine, se consumă dela începutul războiului pe o scară excepțional de extinsă. După calcule făcute aproximativ se cer pentru o armată de 2 1/2 milioane oameni câte 3500 boi pe fiecare zi, sau într'un an 1 1/4 milioane de capete.

Dar consumă și obștea populațiunii aproape ca și în timpurile normale; așa că consumul de animale, în genere, acum în timp de război trebuie să se resimtă și se și resimte pe întreagă linia. Scumpetea animalelor și a alimentelor ce provin dela animale, fără să mai ținem seamă și de alte indicii, este dovadă neîndoioasă, că numărul animalelor s'a împușinat și scade mereu.

Târgul de vite din ultimele zile ale lunii Aprilie, ținut în Sibiu, a fost și el o dovadă de scumpirea vitelor

Prețurile au fost în genere foarte mari și cu toate acestea s'au cumpărat multa vite, fiind și cumpărători străini, cari au dat animație târgului.

interese pentru scopurile numite și, în unele cazuri, să facă și reduceri până la 20% din sumele împrumutate și alte favoruri.

E adevărat că și până acum s'au luat unele dispoziții neapărat necesare pentru asigurarea contingentului strict trebuincios de animale;

În același timp, însă, li se impun și comunelor și comitatelor mari îndatoriri. Nici ele nu trebuie să scape din vedere această problemă, de a căreia fericită rezolvare sunt pendente interese de prima ordine pentru asigurarea viitorului nostru, al tuturor. Comunele și comitatele, cu toate jertfele ce au adus și aduc pentru binele obștesc, trebuie să nu cruțe nici jertfele ce sunt reclamate de sporirea și de dezvoltarea cât mai mulțumitoare a contingentului trebuincios de animale domestice. Îndeosebi să iee măsurile de trebuință, pentru că să nu lipsească reproductorii necesari și să îngrijască de sănătatea animalelor.

R. E.

Povestea unei inimi.*

I.

Mă uitam la stele
Și mă miram de ce Dumnezeu
Are atât de mulți ochi și
Pentru ce, fiind al lui Dumnezeu
ei tremură totuși
KHAMARA.

Era în zilele tinereții mele.

Stăteam dinaintea ferestrei, iar în palmele mâinilor țineam o biată inimă omenească, ce bătea. Ochii mei se oprău odihnindu-se asupra-i și în mine însu-mi totul era bucurie.

Inimă, biată inimă, ducea ta atingere făcuse sufletul meu atât de fără margini de fericit!

Deschisă stătea ușa mea, și puteam să văd întinsele șesuri ce se desfășurau înaintea mea. Se întindeau în singurătatea arsă sub privirea mea, iar căldura verii se sbătea în valuri la capătul zărilor. Grăul de aur se pleca sub greutatea spicelor coapte și asupra tuturor lucrurilor apăsa tăcere înădepliniri ce va să vie.

În zilele acelea eu eram vesel și știam bine că veselă mea ven'a din caldă biată inimă care stătea adăpostită în mâinile mele.

Un vânt dulce trecu prin folie mărului bătrân care creștea la ușa mea, și glasul unei păsări se ridică limpede spre bolta fără de nori, cântând, în fericirea neștiută, un cântec de speranță și bucurie.

Răsunetul cântecului aceluia tremura în coardele inimii mele însăși și tot astfel și în dulcele bătaii ale celor care se găsea între degetele mele. M'am ridicat și m'am dus la ușă, privind asupra văii roditoare peste care binecuvântarea lui Dumnezeu părea că se coborâse, acoperind țara întreagă cu un bielșug bogat.

Mult stătui în pacea amurgului gândind la fericirea aceasta care era a mea. Încet, noaptea se strecură către mine și umbra acoperia pământul. Rând pe rând stelele leșiră și privău și ele la inima ce o țineam în mână.

Și liniștea nopții părea că-mi um-

Notă. Am anunțat în Nr de Paști apariția și programul revistei „Drum Drept”, menită a purifica atmosfera literară de miazmele împrăștiate de gozurile balcanice, cari au infectat-o. Năzuințele spre bine ale acestei reviste au găsit un adănc ecou în toate sufletele nepervertite. Aceste năzuințe au găsit în același timp un înalt sprijin la M. S. Regina Maria care publică în această revistă prima Sa bucată scrisă direct în românește, pe care o dăm cetitorilor „Gazetei”.

(Nota redacției).

ple sufletul; bolta, și stelele și suspinul zefirului care trecea asupra casei mele, toate erau prietinoase față de mine pentru inima acela pe care o țineam în mână mea.

Liniștit m'am înțors și am mers înapoi în casă. Prietinoase erau și umbrele care, cu o caldă desmădare, mă întâlniră pe prag, și scumpă îmi era tăcerea care umplea locuința.

Fericele erau zilele acelea ale tinereții mele, și cea ce făcea viața mea dulce, era caldă inimă ce bătea — dulce era viața mea, ca o grădină plină de flori primăvara, când priveghitoarea își cântă cântecele de iubire.

II.

O, dulce pentru casă, dulce pentru
vatră, dulce pentru leagăn este
Cântecul ce-l aud eu.

FIONA MACLEOD.

Des de dimineață mi-am aruncat șapa pe umeri și am pornit-o pe întinsul drum prăfos ca să-mi îndeplinesc sarcina zilei pe câmp.

În trezirea ei, lumea era plină de sunete și ecouri, înviorată de bășăitul albinelor și de notele de chemare ale păsărilor. Pe drumul meu rădăcia săltând un fluture. Palid și arău, el se mișca asemenea cu o lumină neastămpărată și sălta în aer cu aripi întinse, spunind părea de lucruri care-și trăseseră zilele în perfectă frumusețe, desprățitoare de fuga vremurilor.

Albastră era bolta, albastră ca zilele de fericire, albastră ca marea fără odihnă, albastră ca ochii fetei ce se trezește la mijirea unui vis de dragoste.

Vesulul aur al soarelui cuprindea toate, cald ca un zâmbet de mamă, bogat ca binecuvântarea unui împărat mare. Cirezii răbdătoare își făceau drum pe aceiași cale ca și mine, ridicând nori de colb cere-mă acoperiau cu o ceață prăfoasă. Simțiam căldura răsunărilor lor, pe mâinile mele, și așa de largi erau coarnele lor, încât prea îngust era drumul pentru mine să merg alături de dănele.

Flori stăteau pe iarba netăiată, bogat covor de frumuseți trecătoare, mai mândru de cât toate țesăturile răsaritului. În piept, inima-mi cânta un cântec de recunoștință, răspunzând tuturor cântecelor naturii, și asprimea mâinilor mele simțea și acum în cuprinsul ei bătaie scumpe ale inimii aceleia care se odihnea în palmele mele.

Un zâmbet îmi era pe buze, și o caldă speranță mi-a năvălit sufletul ca o dulce făgăduială din ceruri. La picioa-

Împărații romani și creștinismul.

Inceputul mănăstirilor.

Antoniu.

1. Antoniu, născut în 251. Într'un săt din partea de sus a Egiptului, (Thebais), din părinți creștini, ducea o viață foarte retrasă. Părinții lui erau bogați și cu vază, el însă nici odată nu-și dorea mănăstiri așezate și plăceri, de altă parte totdeauna era băiat foarte ascultător, cerceta des cu părinții templul Domnului, și-și punea la primă ceace auzea acolo.

Când era de douăzeci de ani l-au năpădit amândoi părinții și fu silit să se îngrijească de soru-sa mai tinără și de treburile casnice. Însă grăjile pentru lucrurile lumesti nu se potriveau cu gândurile și purtarea lui, cari erau îndreptate spre cele cerești. Când cercetă biserica, se nimeri, că tocmai se cerea capitolul din Evangelia (Matei XIX, 21), unde Christos zise cătră tinerii bogat: „De vorești să fii desăvârșit du-te, vinde ce ai, și împărțește săracilor, și vei avea comoră în cer, și apoi vino și urmează după mine”. Antoniu crezu, că prin cuvintele acestor vorbe arată un semn dumnezeesc;

și se păru că ele s'au cetit numai pentru el, și abia a ieșit din biserică, și s'a lăpădat de toate bucurile sale. Pământurile sale, 300 locuri de arătură, le dăruie locuitorilor din satul său, averea mișcătoare o vându și banii căpătați pe ea o împărți săracilor, numai puțin a oprit pentru soru sa și și aceștia pentru timp mai scurt. Pentru că după ce a venit iară în biserică și acolo zău cuvintele Evangeliei (Matei VI 34). Nu vă îngrijiiți pentru ziua de mâine... a împărțit toți banii, ce-l mai avea, și pe sorusa o adăposti la niște fecioare evlavioase, unde mai târziu ea se făcu crescătoare multor altor fecioare, și totodată, în chipul acesta, mama călugărițelor. Iară el se duse afară din sat, în singurătate.

2. Zăce în firea oamenilor energici să urmărească cu un zel neobosit fânta ce și-au propus odată, și ca prin pedecile, ce li se pun în cale, mai mult să se îmbărbăteze, decât să se desmânte. Și Antoniu a dovedit asta prin pildele sale. Hotărât în toată puterea să trăiască, cum trăiesc ascheții, a rămas modului acestuia de viață, și se încercă a întrece în aceasta și pe înaintașii săi. Mai întâi urcă pilda unui bătrân cucernic, care trăia în singurătate nu departe de satul său. După aceea cercetă și pe celalți ascheți, din

împrejurime și se strădui să-și însușească calitățile cele bune ale lor, dela unul răbdarea, dela altul rugăciunea zelooasă, și dela al treilea postirea mai deasă.

Cu aceasta a isbutit și încurând prin viața sa evlavioasă, și-a câștigat stima tuturor cari îl cunoșteau. Atunci precum se zice, Pa cerceat diavolul să l amăgească acugi prin ațătări spre desfrău, acugi prin arătări înfricoșate, dar înzădar. Corpul lui și-l ținea foarte strict, nu dormea nopți întreg, se culca pe pământul gol, poate de multe ori trei-patru zile după olată, carne și vin nu gusta nici odată, ci numai pâne, sare și apă, și despretula ungera cu uieu, ca un lucru ce moiește.

Nemulțumit cu atâta, părăsit locuința sa de până aci, și se duse la niște momente îndepărtate, unde trăia închis în unul din acestea. Dar, după cum spune tradiția, nci aci n'au pace de năpăstirile diavolului, ci era în tot chipul ispitit de el, ba de multe ori chinuit cu bătaii. Întruna din zile, un prieten care voia să-l ducă de mâncare, îl scoase aproape mort din peșteră, și-l duse într'o biserică. Venindu-și la sine, ceru numai decât să fie dus iară în peșteră. Prietenul li împlini cererea. Obosit, și stors, încot nu se putea ținea pe pi-

cioare se rentoarse Antoniu în singurătatea sa. Aici iară tăbără diavolul asupra lui, li înconjură cu mii de figuri înspăimântătoare, și'l munci cu bătaii. Acum însă se arătă și Isus Christos, vindecă pe Antoniu de toate ranele și durerile, și-i asigură scutul dumnezeesc, poruncindu-i să preamărească între oameni numele lui Christos.

3. Multe a făcut Antoniu până acum, ca să ducă viață plăcută lui Dumnezeu, dar voia să facă și mai mult. Sihanții trăiau în apropierea locuințelor omenești, și încă nu cercese nime să meargă în pustie. Cu cât lucrul acesta era mai greu, cu atâta i-se părea lui Antoniu mai vrednic de în deplin. Astfel, zicând rugăciunt, plecă în pustie. Pe drum iară-l întâlneste diavolul și-i aruncă în cale o bucată mare de aur, ca să l oprească, Antoniu însă își urmă drumul cu s'atornicie și ajunse în mușii di spre Marea Neagră. Acolo găsi o cădire veche, căzută în ruine. Aceasta și-o alese de locuință. Apă avea în părțile acelea, până li aduceau prietenii pe tot anul de două ori. Când însă prietenii li aduceau pâne, trebuia să l-o întindă prin coperis, pentru că intrarea era înclătă. Așa trăi Antoniu 20 de ani întregi în singurătate desăvârșită. Multimea aceloră însă, cari pătrundeau la el, și voiau să

trăiască ca dănel, li sili să lăcă iară la lume. El ieși ca un profet și înviorat de Dumnezeu; înfățișarea lui se schimbă, pentru că dobândi-se harul atotputernicului. Acum începu să vindece bolnavi, să alunge dănuirile cele rele, mângăia pe cei năcăjiți, împăca pe cei îndușmăniți, îndeamnă pe toți să lase plăcerile lumii și să urmeze lui Christos.

Mare putere avea cuvântul lui, dar și mai mare exemplul lui. Mulți îlealeau viața retrasă, sau, cum li ziceau ei: chemarea dumnezeiască, și după ce și păreseau averile, să duceau să locuiască cu el în pustie. Astfel, în jurul locuinții lui se ridicară mai multe locuințe singuratice (monasteria, dela monah-singur), din cari s'au ales mai târziu mănăstirile. Locuitorii acestora, numiți monahi, sau călugări, privău la Antoniu, ca la părintele lor obștesc, pe când el umbla cu dășii, ca și cu niște frați mai tineri. De aceea mergea mai des în mijlocul lor și, prin cuvintele evlavioase cerca să-l îmbărbăteze tot mai mult, și, din pășaniile proprii să-l învețe, cum să se epere în potri viaștelor din partea diavolului, la chipul aceste, după cum spune Atanasiu, desertul și facu arenă de evlavie.

rele mele un răuleț bolborosind fugia în zămbet prietore brazde; săruta ierburile de pe marginea lui, șoptia vorbe de dragoste flurilor care se piecau către limpezimea lui de cristal, ascultând poezia ce era să le spule.

Rău, răuleț, de unde vii tu? Ce împărătesc creștet de munte și-a dat naștere? Pe cestănci ai lunecat, prin ce văi și-ai făcut rățășurile ca să mă întâmpini cu bucurie în această dimineață de vară, când atâta bucurie este în inima mea?

Incet, cu pași greoi și cu ochii rățășind fără țăntă, un bivoli întunecat veni în curmezișul drumului și, lângă dânsul, în paza lui, un puic de bivoli, grăbindu-și pasul; apoi, după dânsii, alții, în roșnata lor demnitate, unul câte unul, în lung alaiu de vite de povară, cu capetele în jos, pătați de noroi, placzi și lădiferenți.

Nori de praf se așiau de sub piciorul lor greu și plutiau ca o ceață deasă în jurul lor oriunde căleau. Fete în haine luminoase treceau pe lângă mine cu coafe de apă pe cap. La gât purtau lungi salbe de mărgele care cădeau pe cămașa lor cu arnici ca lungi șiraguri de picături de rouă strălucind în toate corolile curcubeului. M'am întors și li-am zămbit, gândindu-mă într'aceasta la caldă biată inimă care-mi bucura casa.

Toată ziua am muncit cu sapa, și un cântec după altul se înălța spre albastrul văsmânt al boltei. Sudoarea îmi picura pe față și de-a lungul șuvițelor lipite ale părului meu, curgându-mi caldă pe mâni și pe picioare și amestecându-se cu negrul pământ pe care stăteam. Dar binecuvântată a fost și munca acestui zle pentru speranța care, de-a lungul asprelor ceasuri de muncă, stătea caldă în cuibul inimii mele.

Căldura dorinței mele arzătoare m'a adus repede acasă; înăbrăpat îmi era piciorul, și era atâta răvnă în sufletul meu, de parcă sta să se reverse!

Lungi se întindeau umbrele pe drumul meu, albastre ca prăpastia de pe coasta muntelui, întunecate ca aripa corbului sălbatic.

Un cald văl de lumină se revarsă și mai departe asupra pământului; era o ultimă sărutere a soarelui ce cădea mângâind, întinzându-se ca degete scântelitoare de aur, cu o îndelungată iubire, asupra muncii zilei ce înceta. Am ajuns în sfârșit la ușă; cu un strigăt de bucurie am trecut pragul și cu amândouă mâinile am apucat inima aceea care, ceas de ceas, răbdătoare, așteptase întoarcerea mea. Inimă, o, tu inimioară, caldă și vie, cât de dulce îmi e să te apropii iar de buzele mele!

Una câte una stelele răsăriră, în limpedea boții a cerului, și se uitau prin ferestrele mărunte ale nopții, cu clari ochi de foc; zăbind, ele se uitau în jos asupra fericii mele omenestii; șoptiau și scântelau și râdeau și erau bucuroase, până ce boita învie întregă de miriadele de puncte luminoase ale tremurătoarelor stele.

O inimă, tu inimioară, ascultă-mă: fericirea pe care Dumnezeu cel mare o răspândește asupra tuturor celor cari iubesc este mai dulce cu mult decât încântatele glasuri ale primăverii, mai dulce decât cântecele pe care îngerii le cântă.

O inimă, tu inimioară!

(Va urma).

Avansamentul din luna Mai.

— Fine. —

In armata teritorială austriacă activă.

La infanterie. La rangul de locotenent-colonel, majorii Ioan Rada r. 29 și Nicolae Marinovici r. 33.

La rangul de major: căpitanul George Popa Grama.

La auditorat. Căpitan-auditor a fost numit locotenentul Ioan Metasar, iar locot.-auditor sublocotenentul Adrian Dorofteiu r. 22.

La rezervă și gloatele austriace.

La infanterie. Locotenent l. r. a fost numit sublocotenentul Ioan Smigelschi 33, locotenent sublocotenentul Ioan Beneș iar sublocotenent aspirantului L. Popp.

Tot în rezervă (în evidență) au fost numiți locotenentii sublocotenentii Iosif Macovei, Nicolae Stângaci, Iaidor Dolinski, Aurelian Percec și Teofil Ivanovici.

Locotenentii la gloate au fost numiți sublocotenentii-gloași Maximilian Glagor, Arcadiu Opaț-Dugan, Emanuil Antonovici, Vasile Burduhos, Grigorie Cârdeș, Dr. Teodor Novac, Nicolae Novacovici, Dormidont Popovici, Anton Șesan și V. Șindelar.

La contabilitate. Locotenent a fost numit sublocotenentul Ilie Tudan.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Situația în nordul monarhiei.

Budapesta 8 Maiu. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

Efectul luptelor dela Tarnov și Galiția se arată acum și pe frontul din ostul pasului Lupkov. Trupele noastre, cari au trecut și aici în ofensivă au ocupat peste noapte coama de munte din nordul localităților Telepocz, Zellő și Nagypolány, localități binecunoscute în urma luptelor îndârjite din ultimele zile din Carpați. În urma unor lupte de săptămâni întregi și pe lângă pierderi foarte grele Rușii și-au pus în lunile de iarnă piciorul pe teritorul, ce se întinde spre sud dela coama Carpaților și bătăndu-și în foc toate forțele de rezervă disponibile și-au împins frontul până spre sud, pe cursul superior al văilor Ondava-Laborfa-Cziroka. Pe lângă toate atacurile și ofensiva sale furioase dușmanul n'a fost în stare să ne smulgă pasul Uzsoh. Spre nord dela acest pas, precum și pe ambele laturi ale lui trupele noastre și-au păstrat locul tari ca niște stânci.

Tot teritorul, pe care l'au câștigat Rușii, e amenințat de câteva zile să fie pierdut. Cu astfel de pierderi împreunate cu o retragere repede a fost nevoit dușmanul să părăsească petecul de pământ, pe care l'a ocupat așa de greu în Ungaria. În Galiția de vest luptele continuă cu succes. Eri am ocupat localitatea Krosno. Cum și-a pierdut capul în decursul retragerii armata lui Raiko Dimitrieff și ce disordine domnește într'acea armată o dovedește și faptul, că între Rușii ajunși prizonieri la noi se află și soldați din divizia a șasea rusească. Am încunjurat în mai multe locuri și am făcut prizonieri o parte din trupele rusești, cari se retrăgeau din Beschizi. Numărul Rușilor făcuți prizonieri începând cu ziua de 2 Maiu atinge suma de 70,000. Continuăm urmărirea dușmanului. În Galiția de sudost, pe înălțimile de ambele laturi ale văii Lomnița am respins atacuri puternice de ale Rușilor. La Zaleczyki am luat cu asalt un punct de razim rusec.

General de divizie Höfer. Locuitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 8 Maiu. — Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Eri am scufundat înaintea portului Zeebrügge un contra-torpile dușman. Pe cea mai mare parte a frontului au fost obișnuitele lupte de artilerie, cari pe unele locuri, astfel la Ypern, spre nord dela Arras și în Argoni au devenit tot mai vehemente. Lupte de infanterie au fost numai în Vosgi. Aici ne-au atacat Francezii pozițiile de lângă Steibrück, după ce ni le-au bătut mai întâi cu tunurile, dar am respins toate atacurile cauzând dușmanului pierderi grele.

Pe câmpul de operații dela est: Trupele noastre, cari înaintau contra Libau-lui au ocupat acest oraș. Aici am făcut prizonieri 1600 de soldați ruși și am capturat 12 tunuri și 4 mitralieze.

Pe teatrul sudostic: Pe câmpul de operații dela sudost trupele generalului Mackense mână'n mână cu trupele aliate au continuat și eri cu urmărirea dușmanului bătut. Avangardele noastre au trecut râul Wisloka înaintând în direcția Krosno. Trupele aliate cooperatoare au tăiat calea unor însemnate forțe rusești, prin ce numărul prizonierilor făcuți începând cu ziua de 2 Mai pe câmpul de operații din Galiția se ridică la 70,000. Numărul tunurilor cucerite e de 38, între cari și 9 tunuri grele.

Despre opera poetului Cerna.

În noul număr al »Vieții Românești« d-l G. Ibrăileanu consacra unele însemnări asupra lui Cerna, cu prilejul cetirii celei de a doua edițiuni a poeziilor regretatului poet.

Va interesa pe toți acela cari au cettit opera lui Cerna aprecierile d-lui G. Ibrăileanu din care speculăm părțile mai caracteristice. Vorbind de poet ca om, mult — gustatul critic al marelui reviste țesene se pronunță astfel:

»N'am avut ocazie să-l cunosc personal pe Cerna. Nu pot vorbi decât de omul care apare în opera sa. Dacă acest om corespunde cu cel în carne și oase, această este indiferent. Un scriitor alege și pune în opera sa ceea ce este mai bun în el: idealul său despre sine. Această personalitate a scriitorului, cea literară, este așa dar foarte adevărată și mai interesantă pentru noi decât cea reală.

Iar omul care apare în poeziile lui Cerna a fost unul din cei mai distinși din literatura noastră.

D-nul G. Ibrăileanu aseamănă pe Cerna cu Andrei Rizecu — unul din eroii creațiilor artistice ale d-lui Brătescu-Voinești, care exprimă ceea-ce e esențialul omeneșc. Esențialul în poezia lui Cerna e dragostea, ca și în sufletul eroiului din novela d-lui Brătescu-Voinești.

În altă parte d-l Ibrăileanu descrie astfel pe poet:

»Un loc tot atât de însemnat are în poezia lui Cerna sentimentul de solidaritate omenească. Și obiectul concret al acestui sentiment este neamul său și clasa celor desmogeniți. În poezii ca Poporul, Către Pace, Zile de durere, Cerna este un naționalist. Naționalismul lui însă nu e șovinist și nici măcar tradiționalist. În aceleași poezii, Cerna este și un democrat sau mai specificat, un »țărănist.« Iar Cerna nu este țărănist pentru că țărănul, fiind îmbrăcat ca acum cinci sute de ani, reprezintă vechimea, el pentru că areț țărăn este o ființă chinată. Nu este în literatura românească un alt scriitor, care prin atitudinea sa față cu problemele vieții sociale, să fie mai poporanist decât acest pret.

Această atitudine îl pune pe Cerna alături de d-l Sadoveanu și Goga. Acești trei scriitori reprezintă generația literară, care apare în preajma anului 1900, în vremea crizei celei mari, când conștiința națională trezită și alarmată caută pricina răului și o găsește în slăbirea simțului de conservare națională și în mizeria plină de întunecare a poporului dela țară.

Poeziile cele mai frumoase în opera lui Cerna sunt tot cele de dragoste. În aceste inspirații Cerna reușește să ajungă la rezultate ferice, fără mult bagaj de imagini, mai mult prin o retorică plină de mișcare și căldură.

În ceea ce privește imaginația lui Cerna, d-l Ibrăileanu arată că aceasta este »delicată și are defectul acestei calități: lipsa de vigoare.«

D-l Ibrăileanu care în aceste căte-va note pe marginea cărților »ne spune lucruri foarte interesante despre Cerna, conchide prin a așeza opera lui Cerna alături de cea a poetului O. Carp — un scriitor de talent care din cauză că și-a întreprins activitatea de căți-va ani, nu este atât de cunoscut cetitorilor de astăzi cari, din interesul pentru literatură, ar trebui totuși să-l cunoască.

»Pentru sârmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor«.

În urma apelului nostru din numărul trecut și al ziarului am mai primit următoarele contribuții maritimase:

Transport din n-rul trecut 2537 c. 80 f.

Dela firma Moldoveanu

și Boroz, Brăila 70 »

D-l Ioan Oancea contabil

Ploiești 30 »

D-l Emil A. Chiffa secretar,

Bistrița 3 »

La oialță 2640 c. 80 f.

ȘTIRI.

— 10 Mai n. 1915.

Promoții. Ni se comunică: D. Gheorghe Comșa, absolvent al teologiei din Sibiu a fost promovat doctor în drepturi, Sâmbătă, în 8 l. c., la universitatea din Budapesta.

Deasemenea a fost promovat doctor în drepturi la universitatea din Cluj Sf. Simeon Turtea preot ort. rom. în Săsăuș.

Datoria de stat a Ungariei în străinătate. Conform raportului guvernului asupra stărilor publice, în anul 1913 statul ungar a făcut 3 emisiuni de împrumuturi, în sumă totală de K. 700 milioane, cari au fost plasate în parte preponderantă în străinătate, anume în 6 state diferite, asupra pieței interne rămânând abia 23% ale emisiunii totale.

Anume sunt plasate:

Împrumut de K. 150 mil. Rentă ung. de 4 1/2% în

Germania 65 mil. = 43.33%

Olanda 4 mil. = 2.67%

Austria 38 mil. = 25.33%

Ungaria 43 mil. = 28.67%

Bonurile de tezaur de 4 1/2% în

sumă de K. 150.000.000 în

Belgia 12 mil. = 8.00%

Anglia 6 mil. = 4.33%

Olanda 1 mil. = 0.67%

Austria 95 mil. = 63.33%

Ungaria 35 mil. = 23.67%

Bonurile de tezaur de 4 1/2% în

sumă de K. 150.000.000 în

Germania 62.8 mil. = 41.87%

Belgia 8.2 mil. = 5.46%

Elveția 6.4 mil. = 4.27%

Olanda 2.2 mil. = 1.46%

Austria 5.2 mil. = 3.46%

Ungaria 18.4 mil. = 12.27%

Bonurile de tezaur de 4 1/2% în

sumă de K. 250.000.000 în

Austria 185 mil. = 74%

Ungaria 65 mil. = 26%

Necrolog. Subscriși cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștință, că prealubitul nostru tată, moș, frate și cumnat Ioan Fapiu paroh gr.-cat. al Vestemului, după un morb îndelungat,

împărtășit cu sfințele taine, azi în 8 Mai 1915 la orele 9 a. m., a trecut la cele veșnice în anul 75 al vieții și 41-lea al preoției.

Rămășițele pământești ale adoratului în Domnul se vor ridica din casa mortuară a cimiteriului central din Sibiu de unde se vor depune spre vecinică odihnă în acelaș cimiter Luni în 10 Maiu st. n. a. c. la orele 2 d. a. Rugăți-vă pentru el!

Sibiu, în 8 Maiu n. 1915. Petru Ungurean ginere. Victor Ungurean nepot. Victoria măr. Ungurean, Matildă Papiu ca fiice. Aurel Papiu, Ludovica văd. Moldovan frate și soră. Ioan Pesamosca, Ludovic Pesamosca, Vilhelmina văd. Popp cumnată.

Cununie. Letiția Stan și Traian Simon teolog abs. ne anunță cununia lor, care se va ține în 13 Maiu n. a. c. la 4 oare d. a., în biserica gr.-cat. din Gilău. Gilău—Șomfalău Maiu 1915.

Daruri. Pentru văduve și orfani s'au mai făcut următoarele contribuții. În memoria lui Paul Stracka, locotenent în rez. în regimentul de infanterie c. și r. 52, funcționar la Filiala Băncii de credit gen. ung., care a murit la 18 Februarie a. c. în captivitate s'arbă în Nisch, dăruesc colegii lui 100. cor. Se exprimă mulțumite. Magistratul orășenesc.

»Ziua fără fum« Colectiunea ce s'a efectuat în 1 Maiu pentru ajutorul soldaților invalizi sub titlul »Ziua fără fum« a dat în orașul nostru următorul rezultat:

Colectiunea d-nei Buday soția notarului reg. cor. 201.60 fl. Colectiunea domnișoarei Irma Gras în fabrica de zăher, a dela lucrători cor. 57.80 fl. b) dela ampliați cor. 125.60 fl. Colectiunea D-șoarei Irene și Leni Fabricius cor. 140.60 fl. Colectiunea D-șoarei Emmy Heuwig cor. 45.30 fl. Colectiunea d-șoarei Loite Palmhart cor. 30. Colectiunea Reuniunea de fete prin prezidența ei d-șoara Papp Edith cor. 476.48 fl. Colectiunea conducătorului de expediție W. Niemandz cor. 20. Colectiunea inspectorului cercu. I orășenesc Ioh. Cloos și Székely F. cor. 613. 68 fl. Colectiunea de pe stația căii terate Fölvivár cor. 10. la oialță cor. 1741.38 fl.

Din aceasta sumă rămân 435 cor. 35 fleri la dispozițiunea magistratului orășenesc pentru acțiunea de sprijin local, restul se va preda fundațiunii »Augusta« pentru scopul amintit. Tuturor acelor, cari au contribuit pe această cale la domolirea lipsei soldaților noștri invalizi ca atâta rigoare se exprimă mulțumită.

Magistratul orășenesc.

Convocare nouă.

Neputându-se întruni Adunarea gen. a comersanților români din oraș pe ziua din 26 Aprilie 9 Mai 1915 st. n. o convocăm de nou pe ziua de Duminică în 3/16 Mai 1915 tot în localul casei române din Târgul Grâului la 10%, oare a. m. cu acelaș program de lucrare.

Brașov în 26 Aprilie 9 Mai 1915.

I. Sabadeanu. Ioan Lengeru, președinte. secretar.

1-3

Proprietar:

Fig. A. Muresianu: Branisce & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lacea

Subsemnata firmă Kamper & Jekelius, în numele său, precum și în numele tuturor funcționarilor săi, cu inima întristată face cunoscut, că credinciosul ei colaborator

GEORGE GĂITENAR,

a decedat la 10 Maiu n. 1915, dimineața în vârstă de 69 ani după o boală îndelungată și grea.

Înmormântarea va avea loc în 12 Maiu n. 1915 la orele 2 p. m. din casele proprii (strada N'albitor Nr. 33) la cimitirul bisericii Sf. Treimi de pe Tocile.

Decedatul a servit firma noastră în decurs de 41 de ani fără întrerupere, și s'a arătat în întregul său serviciu ca un ideal de sinceritate și conștiențiozitate.

Fie-i memoria onorabilă!

Brașov la 10/V. 1915.

KAMNER & JEKELIUS.